

پیشنهاد (پروپوزال) انجام طرح پژوهشی

الف) کلیات طرح

۱- عنوان طرح:

به فارسی: بررسی بوطیقای قطعات ابن‌یمین

به انگلیسی: The Study of the poetics of Ibn-e yamin's Ghateh

۲- مجری مسئول طرح:

دانشکده مستقر: ادبیات و علوم انسانی

نام و نام خانوادگی: دکتر اسماعیل صادقی

مرتبه علمی و سمت: استادیار، مدیر گروه زبان و ادبیات فارسی

۳- اعتبار کل طرح: ۲۰۰۰۰۰۰۰ ریال اعتبار معادل طرح (حق تحقیق، هزینه پرسنلی و مسافرت):

۴- زمان اجرای طرح به ماه: ۹ ماه شروع: ۹۶/۵/۱ خاتمه: ۹۷/۲/۱

۵- محل اجرای طرح: دانشگاه شهید بهشتی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی

۶- منابع تأمین کننده بودجه: معاونت پژوهشی

۷- مؤسساتی که با طرح همکاری خواهند داشت (نحوه همکاری):

۸- خلاصه طرح (حداکثر ۵ سطر):

در این پژوهش قصد نگارنده این است که هنر شاعری امیر فخرالدین محمود بن امیر یمین‌الدین طغرابی مستوفی فریومدی مشهور و متخلص به ابن‌یمین را در قطعاتش از زوایای مختلف همچون تخیل، موسیقی، زبان، شکل، جامعه‌شناسی و به طور عمده از جنبه معناشناختی و زیباشناختی مورد بررسی قرار دهد؛ جنبه‌ای که در آن بر ریشه یونانی «بوطیقا» تکیه می‌شود؛ یعنی استقلال و ویژگی‌های ساختاری اثر و اینکه هر اثر می‌تواند قواعد زیباشناختی - معناشناختی مخصوص خود را داشته باشد؛ بر این اساس، آنچه در نگرش بوطیقا مورد توجه است، هم‌نشین ساختن دو مقوله ذوق و فهم است. در نهایت، در این پژوهش سعی بر این است تا با ارائه شواهد

گوناگون و ژرفاندیشی در آنها، درجه اعتبار و اصالت قطعات ابن‌بیمین و میزان ابتکار و خلاقیت هنری او و همچنین مستندبودن قطعاتش را از جوانب گوناگون اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و ... مورد ارزیابی و بررسی قرار دهیم.

ب) مشخصات مجری و همکاران طرح:

۱- مجری مسئول طرح:

الف) نام و نام خانوادگی: دکتر اسماعیل صادقی مرتبه علمی: استادیار نوع استخدام: رسمی تاریخ استخدام: ۱۳۸۶ / ۵ / ۲

محل خدمت: دانشگاه دولتی شهرکرد تلفن محل کار: ۳۲۳۲۴۴۰۲

ب) نشانی منزل: شهرکرد، خیابان ورزش، کوچه ۵، مجتمع آراوات

ج) به طور متوسط، چند ساعت در هفته به این پروژه اختصاص می‌دهید؟ ۳۵ تا ۴۰ ساعت

د) سایر طرح‌های در دست اجرا:

ه) مدارج تحصیلی و تخصصی (در حد کارشناسی و بالاتر):

سال دریافت	مؤسسه - کشور	رشته تحصیلی / تخصصی	درجه تحصیلی / تخصصی
۱۳۷۷	دانشگاه علامه طباطبایی	زبان و ادبیات فارسی	کارشناسی ارشد
۱۳۸۵	دانشگاه خوارزمی	زبان و ادبیات فارسی	دکتری

و - فعالیت‌های تحقیقاتی، پایان یافته، در حال اجرا و تألیفات در ارتباط با موضوع طرح:

۲- سایر مجریان طرح:

نام و نام خانوادگی	درجه تحصیلی	رشته تحصیلی	مرتبه علمی	محل کار	میزان مشارکت مالی
اول					
دوم					
سوم					

۲- همکاران:

نام و نام خانوادگی	درجه تحصیلی	رشته تحصیلی	مرتبه علمی	محل کار	نوع همکاری	میزان همکاری (ساعت)

اول	امین بنی طالبی	دانشجوی دکتری	زبان و ادبیات فارسی	_____	دانشگاه شهرکرد	نویسنده و مسئول طرح	۳۵ ساعت در هفته
-----	----------------	---------------	---------------------	-------	-------------------	------------------------	-----------------

ج) اطلاعات تفصیلی طرح

۱- عنوان و نوع طرح پژوهشی
به فارسی: بررسی بوطیقای قطعات ابن‌یمین
به انگلیسی: The Study of the poetics of Ibn-e yamin's Ghateh
نوع طرح: □ بنیادی (گسترش مرزهای دانش) ■ کاربردی (در چارچوب اولویت های پژوهشی/حل مسئله)

۲- تشریح جزئیات طرح:

تعریف مسئله: تا چه میزان میان لایهٔ زیباشناختی و معناشناختی قطعات ابن‌یمین همبستگی و ارتباط وجود دارد و آیا این ارتباط در نهایت با قالب شعری او تناسب و هارمونی دارد؟
فرضیات:

- الف) سطح زبانی قطعات ابن‌یمین، سطحی روان و یک رویه است.
ب) ارتباط و همگرایی نزدیکی میان نگارش و نگرش شاعر وجود دارد.
پ) تأثیر متقابلی میان تحولات اجتماعی و سیاسی قرن هشتم با شعرسرایی ابن‌یمین وجود دارد.
ج) تأثیر متقابلی میان زندگی دهقانی و روستایی ابن‌یمین با فضای حاکم بر شعرش وجود دارد.
اهداف اصلی:

بررسی و شناخت زبان و چگونگی به کارگیری الفاظ در جهت ارائهٔ مفاهیم اندرزی، اخلاقی و حکمی و ارتباط میان مضامین برجستهٔ شعری او با محیط پیرامونی شاعر (جامعه‌شناسی شعر) و تبیین جهان‌بینی شاعر به ویژه در مورد تضادنگری‌ها و تعارض‌اندیشی‌ها و در نهایت پرداختن به خصوصیات و ویژگی‌های بلاغی و ادبی ابن‌یمین و هم‌راستایی آنها با دغدغه‌های اصلی شاعر تا بر این اساس فضایی برای خوانندگان ترسیم شود که در آن به شناخت و درک عمیق تری از تلقی و زبان شعری شاعر دست پیدا کنند.
روش و تکنیک‌های اجرایی:

در این پژوهش ابتدا با استفاده از فیش‌بردای و مطالعهٔ مقدماتی و تحقیقات کتابخانه‌ای، مسیری مشخص از اقدامات بعدی ترسیم گردید و سپس با جمع‌آوری و مقایسهٔ اطلاعات و نمونه‌ها و در نهایت با تحلیل و ارزیابی نهایی و گزینش مطالب، نتیجهٔ مورد نظر به نگارش درآمد.

منابع:

۱- آشوری، داریوش (۱۳۸۸). عرفان و رندی در شعر حافظ، چاپ هشتم، تهران: مرکز.

- ۲- ابن اثیر الجرجزی، ابوالفتح ضیاء الدین، نصر الله بن محمد (۱۳۷۹ق). *المثل السائر فی ادب الکاتب و الشاعر*، تحقیق احمد الحوفی و بدوی طبانه، القاہرہ: دارنہضہ مصر.
- ۳- احمدی، بابک (۱۳۷۰). *ساختار و تأویل متن*، جلد ۲، تهران: مرکز.
- ۴- باستانی‌راد، حسینعلی (۱۳۴۴). *دیوان اشعار ابن یمین فریومدی*، چاپ اول، انتشارات سنایی.
- ۵- براہنی، رضا (۱۳۷۱). *طلا در مس (در شعر و شاعری)*، چاپ اول، تهران: ناشر نویسندہ.
- ۶- پرویزی، فرنگیس (۱۳۴۷). *ابن یمین*، مجلہ سخن، دورہ ۱۸، شماره اول.
- ۷- پطروشفسکی، ایلیایاولوی (۱۳۵۰). *اسلام در ایران*، ترجمہ کریم کشاورز، تهران: پیام.
- ۸- پورنامداریان، تقی (۱۳۷۴). *سفر در مہ*، چاپ اول، تهران: انتشارات زمستان.
- ۹- *تاریخ سیستان* (۱۳۸۳). به تصحیح محمدتقی بہار، تهران: زوار.
- ۱۰- تودوروف، تزوتان (۱۳۷۹). *بوطیقای ساختارگرا*، ترجمہ محمد نبوی، تهران: آگہ.
- ۱۱- توکلی، حمیدرضا (۱۳۸۳). «*متن، نگاہ شامل و بوطیقای روایت*»، فصلنامہ هنر، شماره ۵۹.
- ۱۲- جرجانی، عبدالقاہر (۱۳۷۴). *اسرار البلاغہ*، ترجمہ جلیل تجلیل، چاپ چہارم، تهران: دانشگاه تهران.
- ۱۳- خائیمہ توف. آ. خ (۱۳۵۲). *علی شیر نوایی و سربرداران*، مجلہ پیام نوین، سال ۱۰، شماره ۳.
- ۱۴- خالقی راد، حسین (۱۳۷۵). *قطعه و قطعہ سرایی در ایران*، چاپ اول، تهران: انتشارات علمی و فرهنگی.
- ۱۵- خانلری، پرویز (۱۳۴۷). *مجموعہ مقالات شناسدمین سال درگذشت ابن یمین*، مجلہ سخن، دورہ ۱۸، شماره اول.
- ۱۶- خطیب قزوینی، محمدبن عبدالرحمن (۱۴۰۰). *الایضاح فی علوم البلاغہ*، شرح و تعلیق عبدالمنعم خفاجی، بیروت: منشورات دارالکتب اللبنانی.
- ۱۷- رازی، شمس قیس (۱۳۷۳). *المعجم فی معاییر اشعار العجم*، به کوشش سیروس شیمسا، تهران: انتشارات فردوس.
- ۱۸- ریچاردز، آی. ای (۱۳۸۲). *فلسفہ بلاغت*، ترجمہ علی محمدی آسیابادی، تهران: قطره.
- ۱۹- زرین کوب، عبدالحسین (۱۳۶۳). *سیری در شعر فارسی*، چاپ اول، تهران: انتشارات نوین.
- ۲۰- ..... (۱۳۷۰). *با کاروان حلہ*، تهران: انتشارات علمی.
- ۲۱- سکاکی، ابویعقوب یوسف بن محمد بن علی (۱۴۲۰). *مفتاح العلوم*، تصحیح عبدالحمید الہندآوی، بیروت: دارالکتب العلمیہ.
- ۲۲- شفیع کدکنی، محمدرضا (۱۳۸۶). *زمینہ اجتماعی شعر فارسی*، چاپ اول، تهران: نشر اختران و نشر زمانہ.
- ۲۳- صفا، ذبیح الله (۱۳۵۲). *تاریخ ادبیات در ایران*، جلد ۳، تهران.
- ۲۴- علی‌پور، مصطفی (۱۳۷۸). *ساختار زبان شعر امروز*، چاپ اول، تهران: نشر فردوس.
- ۲۵- فتوحی، محمود (۱۳۹۳). *بلاغت تصویر*، چاپ سوم، تهران: سخن.
- ۲۶- ..... (۱۳۹۱). *سبک‌شناسی*، چاپ نخست، تهران: انتشارات سخن.
- ۲۷- ..... (۱۳۸۳). *درآمدی بر معنی‌شناسی*، چاپ دوم، تهران: سورہ مهر.
- ۲۸- گلبن، محمد (۱۳۵۱). *بہار و ادب فارسی*، جلد ۱، تهران: حبیبی.
- ۲۹- گلدمن، لوسین (۱۳۷۲). *جامعہ‌شناسی ادبیات*، ترجمہ محمدجعفر پویندہ، تهران: نگاہ.
- ۳۰- لونگینوس (۱۳۷۹). *رسالہ لونگینوس در باب شکوہ سخن*، ترجمہ رضا سیدحسینی، تهران: نگاہ.
- ۳۱- محجوب، محمدجعفر (۱۳۷۲). *سبک خراسانی در شعر فارسی*، تهران: فردوسی جامی.
- ۳۲- مدیر شانه‌چی، کاظم (۱۳۵۰). «*حکومت شیعیہ سربرداران*» *یادنامہ ابوالفضل بیہقی*، چاپ اول، مشهد: انتشارات دانشگاه فردوسی، شماره ۲۳، صص ۶۳۲-۶۶۷.
- ۳۳- نصرتی، عبدالله (۱۳۸۰). *مجموعہ مقالات کنگرہ بزرگداشت ابن یمین فریومدی*، به اهتمام ادارہ کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان سمنان، چاپ اول، انتشارات انجمن آثار و مفاخر فرهنگی.
- ۳۴- نعمانی ہندی، شبلی (۱۳۶۳). *شعر العجم*، ترجمہ فخر داعی گیلانی، جلد ۱، چاپ دوم، تهران: دنیای کتاب.

۳۵- وحیدیان کامیار، تقی (۱۳۷۹). *بدیع از دیدگاه زیباشناسی*، چاپ اول، تهران: انتشارات دوستان.

۳۶- همایی، جلال الدین (۱۳۶۷). *فنون بلاغت و صناعات ادبی*، چاپ چهارم، تهران: نشر هما.

۳- کلمات کلیدی: قطعه، بوطیقا، ابن‌یمین فریومدی.

توضیحات:

- طرح بنیادی، پژوهشی است که عمدتاً در جهت گسترش مرزهای دانش بدون در نظر گرفتن استفاده عملی خاص برای کاربرد آن انجام می‌گیرد. اگرچه ممکن است این کاربرد در آینده تعریف شود.

- طرح کاربردی، پژوهشی است که استفاده عملی خاص برای نتایج حاصل از آن در نظر گرفته می‌شود و غالباً جنبه تجربی دارد.

۴- سایر توضیحات لازم:

۴-۱- دلایل ضرورت و توجیه انجام طرح:

الف) اهمیت شناخت قالبی به نام قطعه

ب) کاربرد و کارکرد ادبیات تعلیمی

پ) جامعه‌شناسی و آشکارسازی تحولات عصر شاعر

ج) تأثیر اقلیم در شعرسرایی

۴-۲- نتایج طرح پاسخگوی کدامیک از نیازهای علمی - صنعتی جامعه می‌باشد؟

شناخت ویژگی‌های فرهنگی و اجتماعی ایران در دوره‌های مختلف و کارکرد ژانرها و قالب‌های شعری در این دوره‌ها و پی‌بردن به میزان تأثیرگذاری تحولات سیاسی اجتماعی قرن هشتم در فرهنگ و زبان فارسی و آشنایی با جنبش‌های شیعه مذهب و بازتاب این جنبش‌ها در فرهنگ و ادبیات فارسی

۳-۴- چه مؤسسه‌ای می‌تواند از نتایج طرح استفاده نمایند؟ (در صورت نیاز توضیح دهید)

دانشگاه‌های هم‌سو، نهادهای فرهنگی و مؤسسات تحقیقات زبانی

۴-۴- سابقه علمی طرح و پژوهش‌های انجام شده با ذکر مأخذ به ویژه در ایران؟

در زمینه ارزیابی و بررسی دیوان شعری ابن‌یمین فریومدی در سال ۱۳۷۶ با همیاری سازمان فرهنگ و ارشاد اسلامی استان سمنان، مجموعه مقالاتی چاپ شده است و در زمینه بوطیقای شعری نیز مقالات و کتاب‌های مختلفی به رشته تحریر درآمده است؛ از جمله: «بوطیقای قصه‌های رمزی در غزلیات شمس» از دکتر علی گراوند، فصلنامه کاوش نامه؛ «بررسی بوطیقای عبدالرزاق بیگ دنبلی در مثنوی‌های ناز و نیاز و سلیم و سلمی» از دکتر ناصرالدین شاه حسینی و فرهاد فلاحت خواه، نشریه دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تبریز؛ «درآمدی بر بوطیقای قیصر امین‌پور» از دکتر حمیدرضا توکلی منتشر شده در کتاب یادمان همزاد عاشقان جهان قیصر امین‌پور؛ و مقالات دیگری در زمینه بوطیقای روایت یا بوطیقای معناشناختی منتشر شده است که چندان ارتباطی با موضوع پژوهش حاضر نداشتند. در زمینه بوطیقای قطعات ابن‌یمین تا به حال اثری منتشر نشده است و در مجموعه مقالات ابن‌یمین نیز مباحث مطرح شده در این پژوهش به چشم نمی‌خورد و مطالب این طرح پژوهشی کاملاً تازه هستند.

۴-۵- آیا پیشنهاد طرح پژوهشی حاضر ارتباطی با پایان نامه های تحصیلات تکمیلی کارشناسی ارشد/دکتری که با راهنمایی جنابعالی انجام پذیرفته / در حال انجام است دارد؟ بلی خیر

در صورت مثبت بودن پاسخ، ضمن ذکر عنوان پایاننامه های مربوطه لطفاً میزان انطباق را مشخص فرمائید.

۵- زمان بندی

مدت زمان لازم برای اجرای طرح (به ماه): ۹ ماه تاریخ شروع: ۹/۵/۱ تاریخ خاتمه: ۹۷/۲/۱ مدت زمان: ۳۵ تا ۴۰ ساعت در هفته
جدول مراحل اجرای پروژه و پیش بینی زمان هر مرحله:

شرح مختصر مراحل		جدول زمانی به ماه																										
		۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	
۱	مطالعه	*	*																									
۲	فیش برداری				*	*																						
۳	تنظیم و تحلیل دستاوردها					*	*	*																				
۴	نگارش و ویرایش							*	*																			
	جمع: ۹ ماه																											

توضیحات:

* - برای شرایط خاص دلایل توجیهی باید ذکر شود.

۶- برای این طرح از سازمانهای دیگر نیز درخواست اعتبار شده است؟ بلی خیر

در صورت مثبت بودن جواب لطفاً نام سازمان، نوع و میزان همکاری را مرقوم فرمایند؟

۷- هزینه پرسنلی پیش بینی شده با ذکر مشخصات کامل، میزان اشتغال و حق الزحمه:

نوع مسئولیت	میزان ساعت کار	حق التحقیق* و حق الزحمه به ساعت	جمع کل
مجری مسئول	۱۵۰ ساعت	۱۰۰۰۰۰ ریال در ساعت	۱۵۰۰۰۰۰۰ ریال
سایر مجریان			
سایر مجریان			
سایر همکاران	۵۰ ساعت	۵۰۰۰۰ ریال در ساعت	۲۵۰۰۰۰۰ ریال
سایر همکاران			
سایر همکاران			
جمع			

توضیحات:

*- بر اساس حداکثر تا میزان مقرر در آئین نامه مصوب هیأت وزیران مورد عمل در دانشگاه و مؤسسات آموزش عالی محاسبه و پرداخت خواهد شد.

۸- فهرست وسائل و مواد مورد نیاز طرح که می باید از اعتبار طرح از داخل یا خارج کشور خریداری شود:

نام دستگاه / مواد	شرکت دارنده و یا فروشنده	کشور سازنده	مصرفی یا غیر مصرفی	آیا در ایران موجود است	تعداد/مقدار	قیمت ریال یا ارز	قیمت کل ریال یا ارز	در چه مرحله از طرح مورد نیاز است؟
جمع هزینه های وسایل و مواد						جمع هزینه های وسایل و مواد		
جمع هزینه های وسایل و مواد						جمع هزینه های وسایل و مواد		

توضیحات:

- در صورتیکه این مواد و یا دستگاه در ایران موجود باشد دلایل انتخاب نوع خارجی را ذکر نمایید.

- در صورتی که مواد و یا دستگاهها در دانشکده ها و یا مراکز تحقیقاتی دانشگاه جهت بهره گیری در دسترس باشد، دلایل خرید آنرا مشخص کنید.

۱۰- پیش بینی هزینه مسافرت داخل (در صورت لزوم)

مقصد	تعداد مسافرت در مدت اجرای طرح و منظور آن	نوع وسیله نقلیه	تعداد افراد	هزینه به ریال
جمع هزینه‌های مسافرت				

۱۱- هزینه‌های دیگر مربوط به طرح

۱- ۱۱- هزینه‌های چاپ و تکثیر

ریال ۱۲۵۰۰۰۰

۲- ۱۱- هزینه‌های تهیه نشریات و کتب لازم

ریال ۱۲۵۰۰۰۰

۳- ۱۱- سایر هزینه‌ها (لطفاً نام ببرید) پیش بینی نشده

ریال _____

جمع هزینه‌های دیگر

ریال ۲۵۰۰۰۰۰

۱۲- کل اعتبار طرح

جمع هزینه‌ها	ریال	ارز
جمع هزینه‌های پرسنلی	۱۷۵۰۰۰۰۰	
جمع هزینه‌های وسایل و مواد	۲۵۰۰۰۰۰	
جمع هزینه‌های مسافرت		
جمع هزینه‌های دیگر		
جمع هزینه‌های سالانه		
جمع کل هزینه‌های طرح ریال	ارزی	دلار
	۲۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال	ریال

مبلغی که از منابع دیگر کمک خواهد شد و نحوه مصرف آن:

نام و امضاء مجری مسئول طرح:	امضاء	تاریخ:
نام و امضاء مجری (اول) طرح:	امضاء	تاریخ:
نام و امضاء مجری (دوم) طرح:	امضاء	تاریخ:
نام و امضاء همکار طرح:	امضاء	تاریخ:
نام و امضاء همکار طرح:	امضاء	تاریخ: